C/2026/90054

30.6.2026

Oprava společného prohlášení „Evropa pro kulturu – kultura pro Evropu“

(Úřední věstník Evropské unie C, C/2026/3440, 25. června 2026)

Společné prohlášení má znít takto:

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ „EVROPA PRO KULTURU – KULTURA PRO EVROPU“

I. ÚVOD

1. Dne 12. listopadu 2025 předložila Komise Radě a Evropskému parlamentu návrh „společného prohlášení ‚Evropa pro kulturu – kultura pro Evropu‘“ (dále jen „společné prohlášení“) ([1]). Cílem tohoto prohlášení je zajistit v rámci příslušných úloh a pravomocí jednotlivých orgánů posílenou politickou angažovanost v oblasti kultury.

2. Dne 1. dubna zmocnil Výbor stálých zástupců předsednictví, aby na základě znění uvedeného v dokumentu 7663/26 REV 1 zahájilo interinstitucionální jednání s Evropským parlamentem a Komisí, a to v návaznosti na posouzení znění daného prohlášení ve Výboru pro kulturní otázky ve dnech 21. ledna 2026 a 17. února 2026.

3. Za účelem projednání znění prohlášení se uskutečnily čtyři interinstitucionální schůzky, a to tři na technické úrovni (22. dubna, 4. května a 6. května 2026) a jedna na politické úrovni (18. května 2026 ve Štrasburku), na nichž bylo s Evropským parlamentem a Komisí dosaženo předběžné politické dohody. Dosažené kompromisní znění je uvedeno v příloze.

4. Společné prohlášení by nyní měly podepsat Evropský parlament, Rada a Komise.

II. ZÁVĚR

Výbor stálých zástupců se vyzývá, aby:

— potvrdil dohodu a

— doporučil Radě, aby:

— schválila znění „společného prohlášení ‚Evropa pro kulturu – kultura pro Evropu‘“ uvedené v příloze a

— zmocnila předsednictví k podpisu prohlášení jejím jménem.

([1]) Dokument 15410/25 ADD 2.

Съставено в Брюксел на осемнадесети юни две хиляди двадесет и шеста година.

Hecho en Bruselas, el dieciocho de junio de dos mil veintiséis.

V Bruselu dne osmnáctého června dva tisíce dvacet šest.

Udfærdiget i Bruxelles den attende juni to tusind og seksogtyve.

Geschehen zu Brüssel am achtzehnten Juni zweitausendsechsundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kuuenda aasta juunikuu kaheksateistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δεκαοκτώ Ιουνίου δύο χιλιάδες είκοσι έξι.

Done at Brussels on the eighteenth day of June in the year two thousand and twenty six.

Fait à Bruxelles, le dix-huit juin deux mille vingt-six.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an t-ochtú lá déag de Mheitheamh sa bhliain dhá mhíle fiche a sé.

Sastavljeno u Bruxellesu osamnaestog lipnja godine dvije tisuće dvadeset šeste.

Fatto a Bruxelles, addì diciotto giugno duemilaventisei.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit sestā gada astoņpadsmitajā jūnijā.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt šeštų metų birželio aštuonioliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonhatodik év június havának tizennyolcadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tmintax-il jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u sitta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, achttien juni tweeduizend zesentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia osiemnastego czerwca roku dwa tysiące dwudziestego szóstego.

Feito em Bruxelas, em dezoito de junho de dois mil e vinte e seis.

Întocmit la Bruxelles la optsprezece iunie două mii douăzeci și șase.

V Bruseli osemnásteho júna dvetisícdvadsaťšesť.

V Bruslju, osemnajstega junija dva tisoč šestindvajset.

Tehty Brysselissä kahdeksantenatoista päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkuusi.

Som skedde i Bryssel den artonde juni år tjugohundratjugosex.

За Европейския парламент
Por el Parlamento Europeo
Za Evropský parlament
For Europa-Parlamentet
Für das Europäische Parlament
Euroopa Parlamendi nimel
Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
For the European Parliament
Par le Parlement européen
Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
Za Europski parlament
Per il Parlamento europeo
Eiropas Parlamenta vārdā –
Europos Parlamento vardu
az Európai Parlament részéről
Ghall-Parlament Ewropew
Voor het Europees Parlement
W imieniu Parlamentu Europejskiego
Pelo Parlamento Europeu
Pentru Parlamentul European
Za Európsky parlament
Za Evropski parlament
Euroopan parlamentin puolesta
För Europaparlamentet

Председател
La Presidenta
Předsedkyně
Formand
Die Präsidentin
President
Η Πρόεδρος
The President
La présidente
An tUachtarán
Predsjednica
La Presidente
Priekšsēdētāja
Pirmininkė
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodnicząca
A Presidente
Președinta
Predsedníčka
Predsednica
Puhemies
Ordförande

Roberta METSOLA

За Съвета на Европейския съюз
Por el Consejo de la Unión Europea
Za Radu Evropské unie
For Rådet for Den Europæiske Union
Für den Rat der Europäischen Union
Euroopa Liidu Nõukogu nimel
Για το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
For the Council of the European Union
Pour le Conseil de l'Union européenne
Thar ceann na Comhairle
Za Vijeće Europske unije
Per il Consiglio dell'Unione europea
Eiropas Savienības Padomes vārdā
Europos Sąjungos Tarybos vardu
Az Európai Unió Tanácsa részéről
Ghall-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea
Voor de Raad van de Europese Unie
W imieniu Rady Unii Europejskiej
Pelo Conselho da União Europeia
Pentru Consiliul Uniunii Europene
Za Radu Európskej únie
Za Svet Evropske unije
Euroopan unionin neuvoston puolesta
För Europeiska unionens råd

Председател
El Presidente
Předseda
Formand
Der Präsident
Eesistuja
Ο Πρόεδρος
The President
Le Président
An tUachtarán
Predsjednik
Il Presidente
Priekšsēdētājs
Pirmininkas
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodniczący
O Presidente
Președintele
Predseda
Predsednik
Puheenjohtaja
Ordförande

Nikos CHRISTODOULIDES

За Европейската комисия
Por la Comisión Europea
Za Evropskou komisi
For Europa-Kommissionen
Für die Europäische Kommission
Euroopa Komisjoni nimel
Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
For the European Commission
Par la Commission européenne
Thar ceann an Choimisiúin
Za Europsku komisiju
Per la Commissione europea
Eiropas Komisijas vārdā –
Europos Komisijos vardu
az Európai Bizottság részéről
Ghall-Kummissjoni Ewropea
Voor de Europese Commissie
W imieniu Komisji Europejskiej
Pela Comissão Europeia
Pentru Comisia Europeană
Za Európsku komisiu
Za Evropsko komisijo
Euroopan komission puolesta
För Europeiska kommissionen

Председател
La Presidenta
Předsedkyně
Formand
Die Präsidentin
President
Η Πρόεδρος
The President
La présidente
An tUachtarán
Predsjednica
La Presidente
Priekšsēdētāja
Pirmininkė
Az elnök
Il-President
De Voorzitter
Przewodnicząca
A Presidente
Președinta
Predsedníčka
Predsednica
Puheenjohtaja
Ordförande

Ursula von der LEYEN

PŘÍLOHA

Návrh společného prohlášení

„Evropa pro kulturu – kultura pro Evropu“

Preambule

Vzhledem k těmto důvodům:

a) Evropa je kontinentem s nezměrným bohatstvím umění, kultury, kreativity, kulturního dědictví a historie. Kulturní rozmanitost a vitalita Evropy, které jsou podněcovány vynikajícími umělci a kulturními a kreativními pracovníky, jsou základem hodnot a identity EU, podporují pocit evropské sounáležitosti a sdílené evropské identity a posilují demokracii.

b) Kulturní a kreativní odvětví a průmysly jsou dynamickými hospodářskými odvětvími. Zahrnují všechny formy vyjádření a projevu souvisejících s uměním, kulturou a kulturním dědictvím, jakož i audiovizuálním a mediálním odvětvím. Představují strategický zdroj konkurenceschopnosti a soudržnosti Evropy, neboť generují hospodářský růst a mají pozitivní vedlejší účinky napříč odvětvími i územími, vytvářejí kvalifikovaná pracovní místa a podporují kreativní a inovační náskok EU.

c) Kultura a kulturní dědictví jsou pilířem základních hodnot, na nichž je EU založena – na úctě k lidské důstojnosti, svobodě, demokracii, rovnosti, právním státu a dodržování lidských práv (článek 2 Smlouvy o EU) – a ztělesňují heslo „Jednotná v rozmanitosti“. Zastřešujícím cílem EU v oblasti kultury je respektovat a podporovat její bohatou kulturní a jazykovou rozmanitost; dbát na zachování a rozvoj evropského kulturního dědictví a povzbuzovat spolupráci mezi členskými státy (článek 3 Smlouvy o EU, článek 167 Smlouvy o fungování EU), a tím podporovat činnost členských států v oblasti kultury.

d) Kultura a kulturní dědictví vytvářejí prostor pro představu žádoucí budoucnosti a mají zásadní význam pro evropský způsob života. Poskytují platformu pro veřejný dialog, sjednocují komunity, obohacují životy, přinášejí soudržnost naší společnosti a jsou důležitým prostředkem vnější činnosti EU. EU může využít své kulturní bohatství k budování odolnosti, prosazování míru a demokracie a k inspirování inovativních řešení, která přispívají k udržitelnému rozvoji.

e) Kultura je pro EU strategickým zdrojem, který jí pomáhá čelit naléhavým problémům dneška, jako je geopolitické a geoekonomické napětí, globální oteplování a zhoršování stavu životního prostředí, sociální a ekonomické nerovnosti, rychlé technologické změny, demografické změny a krize v oblasti duševního zdraví. Kulturní a kreativní odvětví a průmysly, včetně audiovizuálního průmyslu, se zároveň potýkají s vlastními problémy, které vyžadují cílenou podporu a rozhodná opatření.

f) Toto prohlášení formuluje dlouhodobou strategickou vizi, jak učinit kulturu jádrem evropské identity, a to i na základě výsledků pracovních plánů EU pro kulturu. Zdůrazňuje význam kultury pro jednotlivce, společenství a EU a posiluje kulturní práva a zásady. Uznává, že kulturní činnosti, statky a služby vyjadřují identitu, hodnoty a významy. Rovněž znovu potvrzuje, že Unie by měla kulturní aspekty zohledňovat ve všech svých činnostech, zejména s cílem respektovat a podporovat rozmanitost svých kultur.

g) Toto prohlášení uznává podpůrnou úlohu EU v oblasti kultury a potvrzuje sdílené politické závazky a odpovědnost Evropského parlamentu, Rady Evropské unie a Evropské komise – v rámci jejich příslušných pravomocí a v plném souladu s právem EU – v duchu hlavních směrů stanovených v Kulturním kompasu Komise pro Evropu 2025.

Společné prohlášení Evropa pro kulturu – kultura pro Evropu

Naším cílem je podporovat a prosazovat kulturu jako zdroj evropské jednoty, demokracie, rozmanitosti, excelence a konkurenceschopnosti, které jsou pro kulturu i přínosem. A proto se zavazujeme:

— posilovat úlohu Evropské unie jakožto světové kulturní velmoci a pulzujícího střediska kreativity, kde může každý svobodně tvořit, mít přístup ke kultuře a věnovat se jí; úlohu, která podporuje kulturní práva, posiluje postavení občanů a pracovníků v kreativním odvětví,

— zajistit, aby kultura zůstala hnací silou socioekonomické a územní struktury Evropy, a uznat její vnitřní, společenskou, občanskou a hospodářskou hodnotu a její transformační potenciál,

— podporovat opatření za účelem posílení postavení příslušných subjektů, rozvoje, inovací a globální konkurenceschopnosti,

— uznávat vnitřní hodnotu kultury a její úlohy jakožto veřejného statku, který přispívá k odolnosti a udržitelnému růstu EU.

V souladu s těmito závazky a čtyřmi klíčovými směry Kulturního kompasu pro Evropu se hlásíme k následujícím zásadám kulturních politik v Evropě.

1. **Svoboda uměleckého projevu** a svoboda tvorby jsou základem kultury a hrají nezastupitelnou úlohu při podpoře demokratických společností a prosazování evropských hodnot.

Zavazujeme se:

— zachovávat svobodu uměleckého projevu a dodržování hodnot EU jakožto základního kamene demokracie a základních práv v Evropské unii,

— chránit umělce a kulturní pracovníky před cenzurou, zastrašováním a nepřiměřenými zásahy,

— bránit nezávislost kulturních institucí.

2. **Kulturní a jazyková rozmanitost** jsou základními hodnotami, na nichž je EU založena. Zavazujeme se:

— podporovat, oslavovat a zachovávat bohatou kulturní a jazykovou rozmanitost Evropské unie a její kulturní suverenitu,

— prosazovat bohatou rozmanitost kulturních děl a kulturního obsahu vytvořených v Evropě, zejména online, posilovat jejich viditelnost a dohledatelnost ve všech úředních jazycích EU při plném respektování jazykové rozmanitosti.

3. **Přístup ke kultuře** je základním pilířem demokratické a inkluzivní společnosti. Zavazujeme se:

— zlepšovat přístup ke kultuře a kulturnímu dědictví pro všechny, zejména pro mladší generace, a jejich účast na nich, jejich využívání a užitek z nich,

— věnovat zvláštní pozornost kulturním právům, včetně přístupu ke kultuře, v případě osob se zdravotním postižením, marginalizovaných nebo znevýhodněných osob a osob žijících ve venkovských, odlehlých nebo nedostatečně obsluhovaných oblastech – včetně oblastí ohrožených vylidňováním nebo čelících socioekonomickým problémům,

— posilovat a zlepšovat kulturní infrastrukturu v celé Evropě s důrazem na řešení socioekonomických a územních rozdílů a podporovat kulturní účast na místní úrovni.

4. Každý má právo na **spravedlivé, poctivé, zdravé a bezpečné pracovní podmínky**, včetně umělců a kulturních pracovníků, kteří jsou ústředními subjekty našich kulturních a kreativních odvětví a průmyslů. Spravedlivé odměňování a odpovídající pracovní podmínky jsou základem umělecké svobody a kulturní rozmanitosti. Zavazujeme se:

— prosazovat spravedlivé odměňování, odpovídající sociální ochranu, přístup k rozvoji dovedností a mobilitu pro všechny umělce a kulturní pracovníky, jakož i jejich práva na kolektivní vyjednávání a podporovat jejich zdraví a bezpečnost při práci, včetně jejich duševního zdraví, a zároveň respektovat úlohu a autonomii sociálních partnerů,

— prosazovat genderovou rovnost v oblasti kultury a kulturního dědictví a chránit práva umělců a kulturních pracovníků se zdravotním postižením.

5. Pro utváření budoucnosti Evropy a jejího rozmanitého kulturního prostředí mají zásadní význam **mladí lidé**. Zavazujeme se:

— podporovat zastoupení a účast mladých lidí při formování kulturních politik, aby měli silnější hlas v rozhodovacích procesech, které se jich týkají,

— podporovat mladé a začínající umělce, včetně marginalizovaných nebo znevýhodněných osob, a oceňovat jejich přínos k evropské kultuře a dědictví,

— podporovat mezigenerační spolupráci a výměny mezi umělci s cílem zajistit předávání dovedností, znalostí a tradic.

6. Pro rozvoj a prosperitu budoucí společnosti je zásadní synergie mezi **kulturou, uměním a vzděláváním**. Zavazujeme se:

— podporovat umělecké vzdělávání pro všechny v rámci formálního, neformálního a informálního učení jako součásti celoživotního učení, a přispívat tak k rozmanitosti a odolnosti EU,

— podporovat přístup STEAM (přírodní vědy, technologie, inženýrství, umění a matematika) a interdisciplinární a transdisciplinární synergie mezi kulturou, uměním, vědou a technologiemi.

7. Kulturní angažovanost má prokazatelně pozitivní dopad na **zdraví a kvalitu života** jednotlivců i komunit. Zavazujeme se:

— podporovat – prostřednictvím našich politik – pozitivní účinky kultury a účasti na kulturním dění na zdraví a kvalitu života,

— sdílet osvědčené postupy a inovativní přístupy napříč odvětvími.

8. Etické, udržitelné a odpovědné využívání, vývoj a správu systémů **umělé inteligence** by mělo podporovat lidskou kreativitu prostřednictvím spravedlivého přístupu zaměřeného na člověka a založeného na jeho právech. Mělo by: respektovat kulturní práva, přístupnost, inkluzivitu a kulturní rozmanitost; podporovat dohledatelnost obsahu na evropské, vnitrostátní a místní úrovni a přispívat k nim; podporovat konkurenceschopnost; bojovat proti digitálním propastem a podporovat digitální začlenění. Zavazujeme se:

— podporovat lidskou tvorbu a evropskou kulturní a jazykovou digitální suverenitu a řešit etická rizika zkreslujících výsledků a kulturní homogenizace,

— chránit práva duševního vlastnictví řešením dopadů umělé inteligence na tvůrce a jejich spravedlivé odměňování a zároveň využívat inovace,

— podporovat transparentnost obsahu vytvořeného umělou inteligencí s cílem usnadnit rozlišování mezi lidským obsahem a obsahem vytvořeným umělou inteligencí,

— monitorovat a zmírňovat dopady umělé inteligence na pracovní místa a podporovat kulturní a kreativní odvětví a průmysly při přizpůsobování se technologickým změnám a získávání digitálních dovedností,

— podporovat využívání umělé inteligence jako nástroje na podporu kulturních a kreativních pracovníků a umožnit kulturním a kreativním odvětvím a průmyslům využívat příležitosti, které tyto technologie nabízejí, a posílit tak inovační kapacitu a globální technologickou konkurenceschopnost Evropy.

9. **Kulturní dědictví** spojuje naši minulost s naší budoucností. Je symbolem jednoty v rozmanitosti a základním kamenem naší identity, demokracie a odolnosti. Zavazujeme se:

— chránit, uchovávat a propagovat bohaté evropské přírodní a kulturní dědictví – hmotné i nehmotné – a zároveň využívat digitální technologie k podpoře jeho zachování, zpřístupnění a inovování,

— zlepšovat informovanost, výzkum a budování kapacit a využívání a interoperabilitu databází a digitálních technologií s cílem čelit hrozbě nezákonného obchodu s kulturními statky a další související trestné činnosti a zároveň podporovat spolupráci mezi relevantními odborníky, jako jsou odborníci na kulturní dědictví a pracovníci donucovacích orgánů nebo celní správy, a to i v mezinárodním kontextu,

— podporovat mezigenerační výměnu s cílem zajistit přenos kulturního dědictví a znalostí ze starších generací na mladší.

10. Kultura a kulturní dědictví podporují **regionální a územní rozvoj, odolnost, sociální soudržnost a sbližování** mezi evropskými regiony. Je třeba je chránit i v krizových situacích, včetně ochrany před takovými riziky, jako jsou dopady změny klimatu. Zavazujeme se:

— využívat potenciál kultury a kulturního dědictví v součinnosti s dalšími oblastmi při zvyšování atraktivity všech území a řešení územních výzev, včetně boje proti demografickému poklesu, zejména v okrajových, venkovských, odlehlých a nedostatečně obsluhovaných oblastech a v nejvzdálenějších regionech EU,

— podporovat udržitelný kulturní cestovní ruch, který respektuje kulturní dědictví, krajinu a komunitní zvyklosti a přispívá k regionálnímu a místnímu rozvoji,

— zkoumat různé způsoby začlenění kultury a kulturního dědictví do spolupráce v otázkách připravenosti na krize, plánování v oblasti bezpečnosti a v oblasti připravenosti na krize, krizového řízení a řízení rizik, rekonstrukce po krizi a procesů obnovy a budování míru.

11. Kultura, včetně kulturního dědictví, má zásadní význam pro **posun směrem k environmentální udržitelnosti**, neboť utváří hodnoty, vzorce chování a postupy, které jsou základem environmentálně odpovědného rozvoje. Zavazujeme se:

— zdůrazňovat význam kultury v politické reakci na ekologické výzvy podporou architektury, designu, ochrany kulturního dědictví a správy krajiny, které usilují o kvalitu, inovace, začlenění a excelenci, a také podporou zavádění praktických nástrojů ekologizace a souvisejících dovedností a tím, že se kulturním a památkovým činitelům umožní udávat směr a měnit narativy ve spolupráci s komunitami.

12. Naplňování ambicí tohoto prohlášení a plné využívání průřezových dopadů kultury znamená podporovat kulturu ve vnitřních a vnějších politikách EU, zabývat se potřebami kulturních a kreativních odvětví a průmyslů, investovat do nich a sledovat pokrok. Zavazujeme se:

— podporovat udržitelnost kulturních a kreativních odvětví a průmyslů a chránit kulturní dědictví, mimo jiné podporou různých forem financování a zvážením inovativních a alternativních způsobů financování na všech úrovních správy,

— zajistit efektivní začleňování kultury do relevantních strategií, politik a opatření EU a odpovídajících nástrojů financování, a to od rané fáze návrhu až po provádění,

— posilovat přeshraniční oběh evropských kulturních děl v celé jejich rozmanitosti,

— udržovat intenzivní a pravidelný dialog s relevantními zúčastněnými stranami,

— prosazovat toto prohlášení – v rámci příslušných úloh a pravomocí signatářů – v rámci vztahů EU s partnerskými zeměmi a relevantními mezinárodními organizacemi a podporovat spolupráci v rámci mnohostranných fór,

— podporovat iniciativy zaměřené na zlepšení dostupnosti spolehlivých a srovnatelných údajů o kultuře, které podpoří rozvoj kulturních politik založených na faktech,

— přezkoumat pokrok v oblastech, na které se toto prohlášení vztahuje.